

Protokols Nr. 3

1. Klimata aktualitātes
2. Digitālās aktualitātes
3. ES Vienotais tirgus un rūpniecības politika
4. Padomes februārī un martā
 - 4.1. 20.02. Eiropadome
 - 4.2. 26.-27.03. Eiropadome
 - 4.3. 13.03. Tieslietu un iekšlietu ministru padome
 - 4.4. 04.03. Iekšlietu un 06.03. Ārlietu padomes sanāksmes par migrāciju
5. Par normatīvo aktu tulkojumiem
6. Dažādi

Sēdi vada: A. Kurme, Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās.

Sēdes locekļi:

M. Klīve, Ārlietu ministrija
S. Rupjā, Ārlietu ministrija
R. Brusbārdis, Ārlietu ministrija
M. Klismets, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
A. Ozola, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Uģis Bisenieks, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Z. Liepiņa, Ekonomikas ministrija
J. Zakovics, Ekonomikas ministrija
E. Nagle, Satiksmes ministrija
S. Catlaka, Kultūras ministrija
I. Tāre, Labklājības ministrija
R. Konstante, Finanšu ministrija
K. Krauze, Finanšu ministrija
A. Valaine-Elsona, Iekšlietu ministrija
A. Niščaks, Iekšlietu ministrija
K. Pommere, Tieslietu ministrija
S. Armagana, Tieslietu ministrija
Z. Celmiņa, Zemkopības ministrija
V. Buņķe, Zemkopības ministrija
L. Timša, Veselības ministrija
I. Allika, Latvijas Banka

Klātesošie:

A. Čākure, Ārlietu ministrija
Ē. Lukšēvics, Ārlietu ministrija
D. Baumanis, Ārlietu ministrija
A. Vēja, Ārlietu ministrija
M. Virsis, Ārlietu ministrija
Rolands Strazdiņš, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Gatis Ozols, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Arnīss Skraučs, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
E. Kresse, Latvijas Pašvaldību savienība
N. Preisa, Latvijas Brīvo Arodbiedrību savienība
M. Baltiņš, Valsts valodas centrs
I. Dēze, Saeimas Eiropas lietu komisija,
M. M. Lūse, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

1. Klimata aktualitātes

Ziņo: VARAM/ A. Vanaga

Izsakās: ĀM/ A. Kurme, VARAM/ A. Ozola, EM/ Z. Liepiņa, LB/ I. Allika

VARAM informē par 10.03. MK apstiprināto Nacionālo Pozīciju “Par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu”. Gatavošanās Taisnīgas pārejas teritoriālā plāna izstrādei, kur parādītos gan klimata aspekti, gan reģionālās attīstības un darba vietu radīšanas komponentes. Paredzēts viens teritoriālais attīstības plāns, ko koordinēs VARAM, bet sagaidīs arī EM un citu atbildīgo ministriju intereses un ieguldījumu. EM apstiprina intereses plānā. Drīzumā pieeja tiks saskaņota ar atbildīgajām nozaru ministrijām. 11.03. Komisija publicējusi Jauno aprites ekonomikas rīcības plānu par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu ar jaunām iniciatīvām klimata jautājumu griezumā. Atskaņas no diskusijām Vides padomē. Liela piesardzība, ņemot vērā šībrīža [ar COVID-19 saistītos] izaicinājumus pasaules ekonomikā. ĀM lūdz VARAM viedokli par Klimata likumā paredzēto deleģēto aktu izstrādi (periodam 2030-2050), kas ļaujot Komisijai precizēt noteikto starpmērķu sasniegšanas trajektoriju – vai Latvijai šādas procedūras izvēle ir apmierinoša un vai Latvijas izvēle nākotnē neradīs kādus riskus (Komisijas loma mērķu noteikšanā būtiski pieaug)? VARAM eksperti šobrīd analizē dokumentu. Esam piesardzīgi vai uzticēt pārāk lielu lomu Komisijai, . Diskusijas par šo noteikti raisīsies pie pozīcijas izstrādes. Izskanējis priekšlikums no vairākām valstīm, ka Klimata likumā būtu jāiekļauj ne tikai kopīga ES mērķa klimatneitralitātes sasniegšana līdz 2050. gadam, bet klimatneitralitātes sasniegšana visām dalībvalstīm katrai individuāli. VARAM norāda, principiāli šobrīd neko nemainām, bet Padomes diskusijās šāda nostāja vārētu parādīties, ka uz 2050. gadu visām valstīm jābūt nulles neto emisijai. VARAM informē, ka Vides padomē notikušās diskusijās panākts jau iepriekš rosināto vides prasību īstenošanas progress Eiropas semestra ietvaros. LB informē par tikšanos ar Komisiju par Eiropas semestri, šobrīd izvērtē Nacionālos un enerģētikas plānus, pēc to izskatīšanas tiks apsvērts, vai nepieciešams virzīt prioritātes, balstoties uz valstu specifiskajām rekomendācijām. LB informē par pievienošanos zaļo Eiropas Centrālo banku tīklam, kur, ņemot vērā aktuālo klimata tēmu, tiks vērtēti un analizēti gan makroekonomikas ietekme, gan finanšu sistēmas un finanšu instrumentu aspekti u.c.

Nolemj: Pieņemt zināšanai VARAM sniegto informāciju.

2. Digitālās aktualitātes

Ziņo: VARAM/ U. Bisenieks

Izsakās: ĀM/ A. Kurme, EM/ Z. Liepiņa, ĀM/ R. Brusbārdis

ĀM dod vārdu VARAM ziņot par 19. februārī publicēto ES digitālo stratēģiju (3 EK dokumenti: Mākslīgā intelekta Baltā grāmata; Datu stratēģija Eiropai; EK paziņojums “Veidojot Eiropas digitālo nākotni”). Jautājums par to, kā plānojam pārvaldīt datus nacionāli (valsts IS dati), individuāli (personīgie dati), uzņēmējdarbībai (uzņēmumu dati). Ambīcija izveidot vienotu datu telpu nacionālajos līmeņos, starp valstīm, individuālām personām un uzņēmumiem. Tas ietver daudz tehnisku izaicinājumu (uzglabāšana, piekļuves tiesību organizēšana/ pārvaldīšana, drošība u.c.). VARAM vērtē nacionālo pozīciju veidošanu. ĀM aicina nozaru ministrijas izmantot iespēju precizēt interesējošos jautājumus pie klātesošajiem nozares ekspertiem. Jautājums par digitālo suverenitāti. ES īpašā niša un loma ir veidot datu pārvaldības modeli, kurā spēj aizsargāt cilvēktiesības. Svarīgi radīt informācijas telpu, kurā spējam nodrošināt visas pamattiesības iedzīvotājiem. Vienlaikus jā rūpējas par tehnisko nodrošinājumu, nodrošinot maksimāli brīvu informācijas kustību starp visiem spēlētājiem atļautā Eiropas Savienības rāmja ietvaros. Varam runāt par starptautisku sadarbību ārpus Eiropas, bet ievērojot Eiropas vērtības. ĀM aicina VARAM skaidrot, kādas ir Latvijas iesaistes iespējas datu centru izveidē, vai Latvijā pietiek kapacitātes un zināšanu? VARAM norāda, ka Latvijas stiprā puse šobrīd *de facto* ir uz dabiskām valodām balstītā mijiedarbības risinājuma izveide – dabisko valodu mašintulkošanas tehnoloģijas, kas veido labu bāzi, lai mēs spētu ar mašīnām sazināties cilvēcīgā valodā. Viena no nākamajām

aktivitātēm Datu stratēģijā - būtiski vienoties par nacionālo valodu infrastruktūras izveidi katrā dalībvalstī, jo Eiropas digitālā nākotne varētu nodrošināt dalībvalstu sazināšanos nacionālajās valodās. Tā ir Latvijas unikāla stiprā puse un uzņēmumiem ir kapacitāte piedāvāt tehniskos risinājumus. ĀM: Izņemot Tildi, vai mums ir vēl kādi uzņēmumi vai universitātes, kuri varētu būt mākslīgā intelekta testēšanas vai ekselences centri? VARAM: Ātrumu uzraudzības sistēmas – fotoradari (mākslīgais intelekts atpazīst un veic datu analīzi). ĀM aicina nozaru ministrijas iespēju robežās sākt iezīmēt pirmās pārdomas par Datu stratēģiju, diskusija paredzēta marta Eiropadomē. EM par sociālo mediju platformu regulējumu pauž nostāju, ka algoritmi uzskatāmi par komercnoslēpumu, kā arī rosina apdomāt nepieciešamību izveidot ES līmeņa iestādi, kas atbildīga par dezinformācijas uzraudzīšanu/ novēršanu. ĀM: Šobrīd nepieciešams saprast, kas ir elementi, kā ejam tālāk dezinformācijas novēršanas jomā. Esam ambiciozāki, nepieciešama institūcija, kas veiktu uzraugošo funkciju.

VARAM informē, ka marta beigās sagaidāms OECD Digital Latvia pētījuma otrais melnraksts, aicinās ministrijas sniegt atzinumu. ERAF kopā ar EM piedāvās valsts pieredzes nodošanas stratēģiju privātam sektoram un komersantiem – pakalpojumu digitalizācija. Šobrīd tiek veidots Digitālās transformācijas stratēģijas ietvars. Nepieciešama nozaru ministriju iesaiste, drīzumā nozares tiks aicinātas darba grupās. Informē par digitālo jautājumu koordinēšanas pārstāvi Briselē – VARAM specializētais atašejs Latvijas pārstāvniecībā ES.

Nolemj: pieņemt zināšanai VARAM sniegto informāciju.

3. ES Vienotais tirgus un rūpniecības politika

Ziņo: EM/ Z. Liepiņa

Izsakās: ĀM/ A. Kurme, ĀM/ R. Brusbārdis

EM informē, ka iznākusi ES rūpniecības stratēģija, LV pievienojās draugu grupai SE vēstulē komisārei M. Vestagerei. Konkurētspējas ministru padomē noritējusi diskusija par Eiropas zaļo kursu, Vienotā tirgus aprites ekonomiku un godīgiem konkurētspējas apstākļiem Vienotā tirgū. No EM puses izskanējis aicinājums semestra procesu vienkāršot. Diskusijas par to, kā attīstīt mākslīgo intelektu. Rūpniecības stratēģija saistīta ar Vienoto tirgu. Eiropas datu stratēģija, Baltā grāmata – tiks koordinēts viedoklis. Jautājums EM ir augta prioritāte, pašlaik analizē ekspertu līmenī.

Tuvākajā laikā notiks Ārlietu ministrijas organizēta ekspertu koordinācijas sanāksme.

Nolemj: Pieņemt zināšanai EM sniegto informāciju.

4. Padomes februārī un martā

4.1. 20.02. Eiropadome

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Eiropadome beidzās bez rezultātiem. Neviens NegBox šobrīd nav spēkā. Nav zināms, vai Eiropadomes prezidents piedāvās jaunu NegBox vai veiks izmaiņas esošajā. Līdz šim nav informācijas par to, kad varētu notikt nākamā Eiropadome par ES daudzgadu budžetu.

4.2. 26.-27.03. Eiropadome

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Šobrīd 26. – 27. marta Eiropadomē plānoti vairāki jautājumu bloki: (1) Ekonomikas bāzes stiprināšana: Notiks diskusija par Eiropas Komisijas 10. martā publicētajiem dokumentiem Vienotā tirgus un rūpniecības politikas jomā. (2) Digitalizācija: Sagaidāms, ka Eiropadomē dalībvalstis atbalstīs ES digitālo stratēģiju un diskutēs par digitālās politikas prioritātēm, t.sk. 5G, mākslīgo intelektu un datiem, ņemot vērā Komisijas publicētos dokumentus. (3) Paplašināšanās: Šis būs kārtējais mēģinājums dalībvalstīm panākt vienošanos par iestāšanās sarunu uzsākšanu ar

Albāniju un Ziemeļmaķedoniju. Dažu valstu iebildumu dēļ par šo nav izdevies vienoties nu jau gandrīz divus gadus. Šī gada 2. martā Eiropas Komisija izdeva atkārtotu izvērtējumu par abām valstīm un atkārtoja rekomendāciju uzsākt sarunas. Ceram uz pozitīvu diskusiju 24. marta Vispārējo lietu padomē, kur jāpieņem secinājumi par Komisijas rekomendāciju uzsākt iestāšanās sarunas. (4) Ārējās attiecības: ES attiecības ar Rietumbalkāniem, Ķīnu un Indiju ar skatu uz plānotajiem samitiem.

4.3. 13.03. ES Tieslietu un iekšlietu ministru padome

Ziņo: TM/ K. Pommere, IeM/ A. Valaine-Elsone

TM informē, ka Tieslietu ministru padome tika atcelta COVID-19 ieviesto aizsardzības pasākumu dēļ. TM bija ierosinājusi diskusiju jautājumu par ES pilsoņu izdošanu uz trešajām valstīm, lai Eiropas līmenī diskutētu par regulējumu un iespējamiem robežsargiem, jo LV nav vienīgā, kas saskārusies ar problēmu par pilsoņu izdošanu trešajām valstīm. Lūgts aicināt sniegt rakstiskos komentārus, Padome par to vēl diskutēs.

Iekšlietu padome - plānots jautājums par migrāciju un Turcijas – Grieķijas situāciju. Ministri tiks informēti par pašreizējo *state of play*. No LV puses aizsūtīti robežsargi ārkārtas situācijas novēršanai.. Skatīs COVID 19 un civilās aizsardzības mehānismu mijiedarbību – kā šo mehānismu izmanto krīzes risināšanai. Padome informatīva – bez lēmumu pieņemšanas.

4.4. 04.03. Iekšlietu un 06.03. Ārlietu padomes sanāksmes par migrāciju

Ziņo: ĀM/ M. Klīve

Notikušas divas ārkārtas sanāksmes: 04.03. Iekšlietu un 06.03. Ārlietu padomes saistībā ar Grieķijas – Turcijas robežas situāciju. Būtiski lēmumi netika pieņemti 10.03. Briselē Urzula fon der Leiena un Šarls Mišels tikās ar Turcijas prezidentu Redžepu Tajipu Erdoganu par migrācijas problēmu. Dialogs ar Turciju turpinās. Svarīgi uzsvērt, ka 2016. gada vienošanās ir spēkā, nepieciešams vienoties, kā to pareizi interpretēt un ieviest. Nav sarunu par jaunu līgumu vai esošā mainīšanu, jāpilda esošās saistības, kas uzņemtas 2016. gadā. Reagējot uz Grieķijas pieprasījumu un atsaucoties uz ārkārtas situāciju, LV nosūtījusi trīs robežsargus FRONTEX uz noteiktu laiku.

Nolemj: Pieņemt zināšanai ministriju sniegto informāciju.

5. Par normatīvo aktu tulkojumiem

Ziņo: TM/ Z.Pommere, VVC/ M. Baltiņš, TM/ S. Armagana

Izsakās: ĀM/ A. Kurme, EM/ Z. Liepiņa, VARAM/ M. Klismets, LM/ I. Tāre, KM/ S.Catlaka, ZM/ Z. Celmiņa

TM prezentē piedāvāto jauno kārtību attiecībā uz nacionālo tiesību aktu tulkojumiem. Piedāvājums konceptuāli atbalstīts 05.03.VSS, ar lūgumu informēt VAS par jauno pieeju. Ministrijas aicinātas sagatavot sarakstu ar Ministru kabineta noteikumiem, kurus šogad ir nepieciešams steidzami iztulkot. VVS informē, ka pārmaiņas attiecas tikai uz tulkojumiem no latviešu uz angļu valodu. Esošā sistēma nepilnīga, nepieciešams panākt, lai iespējama visu LV likumu tulkošana. Apzināti likumi, kas nav tulkoti vispār, vai nav tulkoti to grozījumi. Plānots triju gadu laikā pabeigt tulkošanas procesu netulkotajiem likumiem. Nepieciešams sakārtot tiesību aktu tulkošanas sistēmu un padarīt to produktīvu, tāpēc lūdz VAS atbalstīt jauno kārtību. EM aicina, izvērtējot nepieciešamo steidzamo likumu tulkošanu, konsultēties ar atbildīgajām nozaru ministrijām. Aicina domāt par konsultatīvu formātu par steidzami nepieciešamo likumu tulkošanas prioritātēm. TM aicina ministrijas iesūtīt sarakstus par nepieciešamo MK likumu tulkojumiem. VAS pārstāvji norāda, ka jautājuma skatīšana jāparedz VAS formātā. TM drīzumā VAS prezentēs jaunās instrukcijas grozījumus.

Nolemj: TM prezentēt VAS saskaņošanai jaunās instrukcijas grozījumus par nacionālo tiesību aktu tulkojumiem.

7. Dažādi

7.1.1. Tiesiskuma koordinātoru sanāksme 14.02.2020

Ziņo: ĀM/ M. Klīve

Ar 2020. gadu Komisija uzsāk jaunu ikgadējo tiesiskuma ziņojuma sagatavošanu. Četras pamattēmas: tieslietu sistēma, korupcijas apkarošana, mediju situācija, konstitucionālie jautājumi. Jau pārrunāts ar iesaistītajām ministrijām. Paldies TM par aktīvu iesaisti. Zināms, ka būs jāsniedz atbildes uz dažādiem jautājumiem, attiecīgi uzrunāsim ministrijas. ĀM atbildība šī jautājuma koordinēšanā. Ziņojums gaidāms rudenī (septembris-oktobris).

7.1.2. ES-AK nākotnes attiecības

Ziņo: ĀM/ S. Rupjā

ES mandāts apstiprināts 25. februārī. Pirms nākamās sarunu kārtas ar ES Komisija nāks klajā ar līguma tekstu, kas tiks diskutēts 13.03. - 16.03.-17.03. darba grupās pirms nākamās sarunu kārtas ar AK 18.03. Tiks gatavota instrukcija - aicina operatīvi reaģēt īsā termiņā un komentēt tikai pašus būtiskāko aspektus.

TM un ĀM aicināti uz Saeimu uz Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisiju par attiecībām ar AK no 2021. gada.

7.1.3. Nākamā VAS 8. aprīlī – TBC

7.1.4. COM tabulas par 1. (30.12.2019-05.01.2020) līdz 5. (27.01.2020-02.02.2020) nedēļām.

Nolemj: Apstiprināt COM tabulas par 1. (30.12.2019-05.01.2020) līdz 5. (27.01.2020-02.02.2020) nedēļām.

VAS protokols saskaņots elektroniski ESVIS-L sistēmā 2020. gada 23. martā.

Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

A. Kurme

Protokolēja:

Gunta Ērgle-Lāce

Ārlietu ministrijas

Vispārējo un institucionālo jautājumu nodaļas
vecākā referente, tel. 67015966